

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Ne vienas lietuvių pripažins, kad jis grįžo savo tėvų žemei tik dėka lietuviškos dainos jėga, pasakė Klaipėdos bernatorius Kubilius, atidarydamas dainų šventę.

LIT. METAI. 170 (462) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1938 M., LIEPOS-JULY 25 D.

STREIKAI MAYTAGO DIRBTUVĖSE PRIVEDĖ PRIE KARO STOVIO

Dėl riaušių dirbtuvės uždarytos; nuo gegužės mėnesio 1,400 darbininkų liko be darbo

NEWTON, IA., liepos 23 d. — Maytag'o skalbiamųjų mašinų dirbtuvėse darbininkų streikas tęsiasi jau apie 10 savaitių.

Valdžia buvo iššaukus tautinę gvardiją (National Guard), kuri atvyko sunkvežimiais ir šarvuotųjų lydimu užėmė dirbtuves.

Cia paskelbtas karo stovis, nes riaušės dėl streiko nesibaigė.

Tautinė gvardija pašalino demonstrantus iš gatvių ir streikuotojus iš dirbtuvių, kur buvo susirinkę apie 450 žmonių.

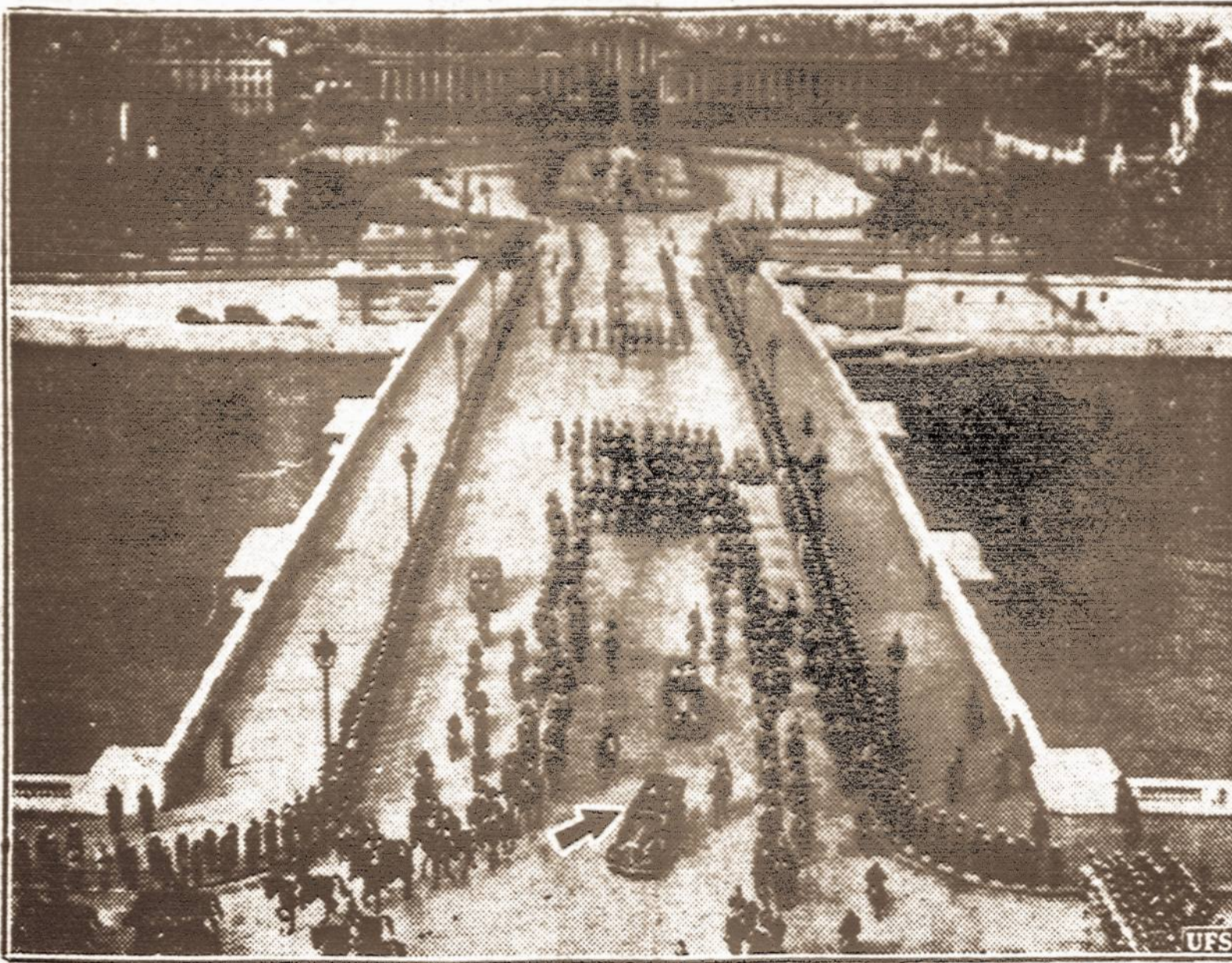
Atstatant viešąją tvarką, 20 žmonių sužeista. Iš šerifo pa-

dėjėjo buvo atimtas revolveris ir jis buvo žiauriai sumuštas.

Policijai ir gvardijai artėjant prie minios, žmonės skirstėsi, bet netrukus vėl susirinko. Kai kuriuos iš jų kareiviai suėmė, sumušė ir perdavė policijai.

Kai minia ėmė vėl burtis ir priešintis, vienas gvardijos karininkas įsakė pasišalinti iš gatvių. Kareiviai sudarė ištisą grandinę tarp šaligatvių ir tuo būdu nustumė minią nuo dirbtuvių.

Dabar tos dirbtuvės uždarytos. Apie 1,400 darbininkų liko be darbo nuo gegužės 9 dienos.

Prancūzai pagerbia anglų karalių. — Prancūzų minios taip jausmingai sveikino Anglijos karalių ir karalienę Paryžiuje, kad policijai buvo labai sunku tos minios suvaldyti. Rodykle pažymėtu automobiliu važiuoja anglų karalius Jurgis VI ir Prancūzijos prezidentas Lebrunas. Paskui juos važiuoja karalienė ir prezidentienė.

LENKAI MATO KLAIPĖDOS UOSTO DIDELĘ REIKSMĘ LIETUVAI

Lenkų laikraštis duoda suprasti, kad Lenkija galėtų užtarti Lietuvą Klaipėdos reikale

VARŠUVA. — "Warszawski Dziennik Narodowy", rašydamas apie paskutinius Klaipėdos įvykus, nurodo, kad jie liudija, jog "sudetiška taktika" neapsiriboja Čekoslovakijos teritorija ir jog tos rūšies veiksmai pasireiškia ir kituose kraštuose, kurie turi savo vokiškas mažumas ir kurie įeina į Vokietijos ekspansistinių planų plotmę.

Klaipėdos vokiečiai surengė dideles antilietuviškas manifestacijas, išskuldami langus lietuviškose įstaigose ir priversdami policiją pavartoti šaunamuosius ginklus. Kad yra planas, kurio tikslas išnaudoti tautines mažumas Vidurinės ir Rytų Europos valstybėse, atrodo, negalima abejoti. To metodo tikslas susilpninti tas valstybes ir tuo palengvinti vokiečių įtakos priėjimą prie jų teritorijų. Tuo požiūriu, Klaipėdos įvykiai nėra tokie, į kuriuos galima nekreipti dėmesio, neskiriant jiems didesnės reikšmės.

Todėl Lietuva turi tiksliai suprasti tą padėtį ir numatyti visą pavojų, kuris glūdi vokiečių pretensijoje Klaipėdos krašte. Tos pretensijos turi būti visų griežtumu atremtos, o vis mėginimai čia perkelti sudėtyje praktika turi būti užslopinti užuomazgoje. Kitaip Lietuva atsidurs labai sunkioje padėtyje, nes, aišku, kad Klaipėda yra jai pirmieji reikšmės klausimas.

Turi prisidėti visos valstybės, kurios yra suinteresuotos palaikyti dabartinę padėtį, nes tai joms yra gyvybinis reikalas. Kruvini susirėmimai Klaipėdoje tai primena ne tik Lietuvai, bet ir jos kaimynams, o Kاونui, tarp kitų, gali patarnauti įrodymu, kad santykiai su Lenkija buvo užmegsti labai laiku.

JAU IR ITALAI NORI SAVO TAUTOS ARIJIŠKOS RASĖS GRYNUMO

Popiežius smerkia rasės teoriją; dėl to gali pablogėti Vatikano santykiai su Italijos vyriausybe

ROMA, liepos 23 d. — Italijoje pradėta skelbti italų rasės grynumas ir nurodoma, kad žydai nėra grynosios arijų italų rasės atstovai.

Viešosios kultūros ministerija išleido atskirą leidinį apie italų rasės teoriją, kuri bus aiškina Italijos universitetuose.

Tos rasinės teorijos dėsniai yra šie:

- 1) Italijos gyventojų daugumą sudaro tikrieji arijai ir jų civilizacija yra skirtinga;
- 2) esama grynosios italų rasės;
- 3) atėjo laikas italams įgauti rasinę sąmonę;
- 4) reikia griežtai skirti Vidurinio pajūrio europiečiai vakariečiai nuo rytiečių ir afrikiečių;
- 5) žydai nėra italų rasės žmonės;

6) grynosios europiškios fizinės ir dvasinės italų savybės neturi būti keičiamos.

Manoma, kad dėl šios teorijos ir Italijoje žydai bus netrukus persekiojami, kaip ir Vokietijoje.

Kalbėdamas į italų katalikų veikėjus, popiežius Pijus XI pasmerkė visas rasų teorijas. Jis nurodė, kad tos teorijos nepriimtinos katalikams, kurie savo maldoje pareiškia "tikėjimą į visuotinę (katalikiškąją) bažnyčią". Sako, visuotinėje bažnyčioje negali būti nei rasinių, nei tautinių, nei kitokių skirtumų.

Iš tokio popiežiaus pareiškimo daroma išvada, kad tas nepatiks fašistams ir dėl to gali pablogėti santykiai tarp Vatikano ir Italijos vyriausybės.

JAPONAI NEKARIAUS SU RUSIJA?

TOKIO, liepos 23 d. — Japonijos užsienių reikalų ministerijos atstovas pareiškė užsienių korespondentams, kad japonai nemano naudoti kariuomenę sovietų kariuomenei išstumti iš rusų užimtos Mančukijos dalies.

Sovietai atsakė pasitraukti iš užimtos Mančuko (Mandžurijos) dalies.

Japonų spauda rašo apie rusų kariuomenės traukimą į Mančuko pasienį ir aštriai jau nebeuola Rusijos.

Manoma, kad japonai tikisi diplomatinėmis darybomis išspręsti tą ginčytiną klausimą.

VOKIEČIŲ LĒKTUVAS PERSKRIDO ATLANTA

PORT WASHINGTON, L. I. — Liepos 22 dieną čion iš Azorų salų atskrido vokiečių lėktuvas Nordmeer, kurį katalpulta paleido. Azorų salos nuo Port Washington, N. Y. yra 2,397 mylių atstumu.

Sis lėktuvas išskrido iš Azorų pačia valanda, kaip ir anglų laivas Merkurijus. Vokiečių lėktuvas atskrido čion per 17 valandų 42 minutes.

ANGLŲ KARALIUS GRĮŽO IŠ PARYŽIAUS

LONDONAS, liepos 23 d. — Vakar į Londoną grįžo iš Prancūzijos anglų karalius Jurgis VI su karaliene.

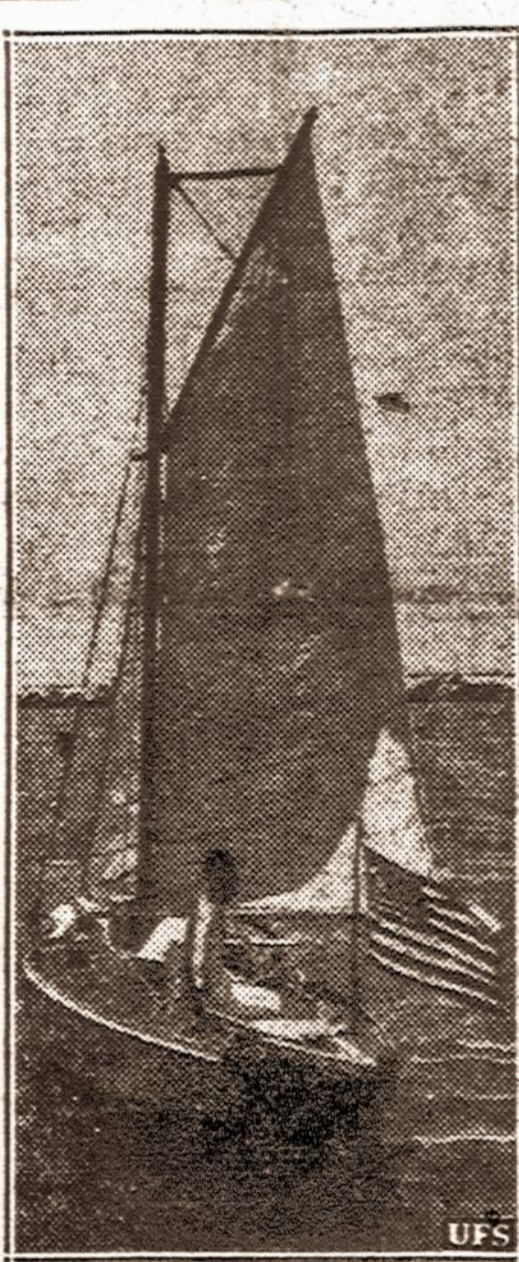
Karalius patenkintas savo kelione ir prancūzų nuosirdaus priėmimo iškilėmis. — Tuo būdu anglų ir prancūzų draugiškumas dar labiau sustiprintas ir susitarta dėl bendro veikimo Europos politikoje, o taip pat dėl bendro gynimosi, kilus karui.

DOVANA IŠRADEJAMS

WASHINGTON, D. C., liepos 23 d. — Karo departamentas įteikė dovaną (Mackay Trophy) dviem Jungtinių Valstybių karo aviacijos kapitonom Carl J. Crane'ui ir George V. Holloman'ui, kurie išrado lėktuvams automatišką nutūpimo sistemą.

RASEINIŲ APSKRITY STA-TO 12 TILTŲ

RASEINIAI. — Apskritis keliuose per mažesniąsias upes ir upelius šiais metais bus pastatyta 12 naujų tiltų, kurių statyba atsies apie 40 tūkstančių litų. Tiltai bus mediniai ir betoniniai.

Plaukia į Italią. — Gus'as Avery's, 33 metų amž. iš Tampa, Fla. šiuo 18 pėdų ilgio laiveliu plaukia iš Miami, Fla. į Genują, Italijoje. Genują per Atlanto vandenyną už 4,000 mylių jis tikisi pasiekti per 4 ar 5 mėnesius.

NAUJAS AMERIKOS PASIUNTINYS LATVIJAI IR ESTIJAI

WASHINGTON, D. C., liepos 23 d. — Valstybės departamentas praneša, kad prezidentas praneša, kad prezidentas Rooseveltas paskyrė John C. Wiley iš Indijanos Jungtinių Valstybių pasiuntiniu Latvijoje ir Estijoje.

Wiley's pirma buvo Amerikos pasiuntinio pavaduotojas Vienoje. Vokiečiams prisijungus Austrijai, jis tebėra ten generalinis konsulas.

KINAI SULAIKĖ JAPONUS

SANCHAJUS, liepos 23 d. — Pasiryžusių žūti, bet nepasitraukti, kinų batalijonas sulaukė japonų puolimą ir atkakliai gina Kiukjangą. Japonų kariuomenė, karo laivynas Yangtzes upėje ir lėktuvai iš oro smarkiai puola. Japonai tikisi vistik paimti Kiukjangą.

Gaurilius paskirtas pasiuntinys sekretorium

KAUNAS. — Užsienių Reikalų Ministerijos sekretorius J. Gaurilius nuo liepos 15 d. skiriamas Lietuvos pasiuntinys Romoje sekretorium.

STATO DARBININKAMS SANATORIJA

KAUNAS. — Kauno apygardos ligonių kasa savo narius, reikalingus poilsio ir specialaus gydyto, ligi šiol siuntinėjo į kitų įstaigų sanatorijas. Šis dalykas sudarė kasai daugelį nepatogumų ir nemažai išlaidų. Kaip tik dėl to ji ryžosi pasistatyti nuosavą sanatoriją.

Šiai sanatorijai vieta buvo parinkta Birštone, kad galima būtų parūpinti kasos nariams ir gydymą. Ji statyti pradėta pavasarį.

Statybos darbai jau baigiami ir kasos nariai galės ją pasinaudoti dar šiemet. Sanatorija veiks ištisus metus.

Vasarą, veikiant kurortui, daugiausia į ją bus siunčiami gydymo reikalingieji, o žiemą ja naudosis paliegaliai, nusilpę, reikalingi poilsio ir pagerinto maisto kasos nariai.

ANGLAI ISPEJA VOKIEČIUS NEARDYT TAIKOS

LONDONAS, liepos 23 d. — Anglijos vyriausybė aiškiai pareiškė Vokietijai, kad Romos-Berlyno ašis turi taikytis su vakarinėmis demokratinėmis Europos valstybėmis.

Lankydamasis pas anglų ministrą pirmininką Chamberlain'ą, Vokietijos pasiuntinys Dirksenas pareiškė, kad Vokietija nori taikiu būdu išspręsti svarbiuosius klausimus. Dirksenas išvyksta atostogų į Vokietiją.

NEW YORKO MIESTAS NORI PERKASO AUTOMOBILIAMS I BROOKLYNA

Miesto majoras LaGuardia rupinasi tiems darbam gauti iš vyriausybės 70 milijonų dol.

WASHINGTON, D. C., liepos 23 d. — Čion atvykęs New Yorko miesto majoras La Guardia rūpinasi, kad vyriausybė skirtų 70 milijonų dolerių, už kuriuos miestas nori kasti automobiliams perkasą (tunelį) iš New Yorko (Battery Park) į Brooklyną.

La Guardia kalbėjosi su vidaus reikalų sekretorium Ickes'u ir su atstatymo finansinės bendrovės pirmininku Jones'u apie to perkasos planus, kuriuos nori pradėti vykdyti po kelių mėnesių.

Ickes'as pareiškė, kad 45% tų lėšų gali būti skirta iš PWA, o 55% būtų galima gauti kaip paskolą iš finansinės atstatymo bendrovės (RFC). Pagal PWA nuostatus, visi viešieji projektai turi būti pradėti vykdyti sausio 1 dieną ir užbaigti ligi 1940 m. liepos 1 dienos.

La Guardia pareiškė, kad sutinka pritarimo vyriausybės įstaigose, o miesto atstovai toliau ves pasitarimus.

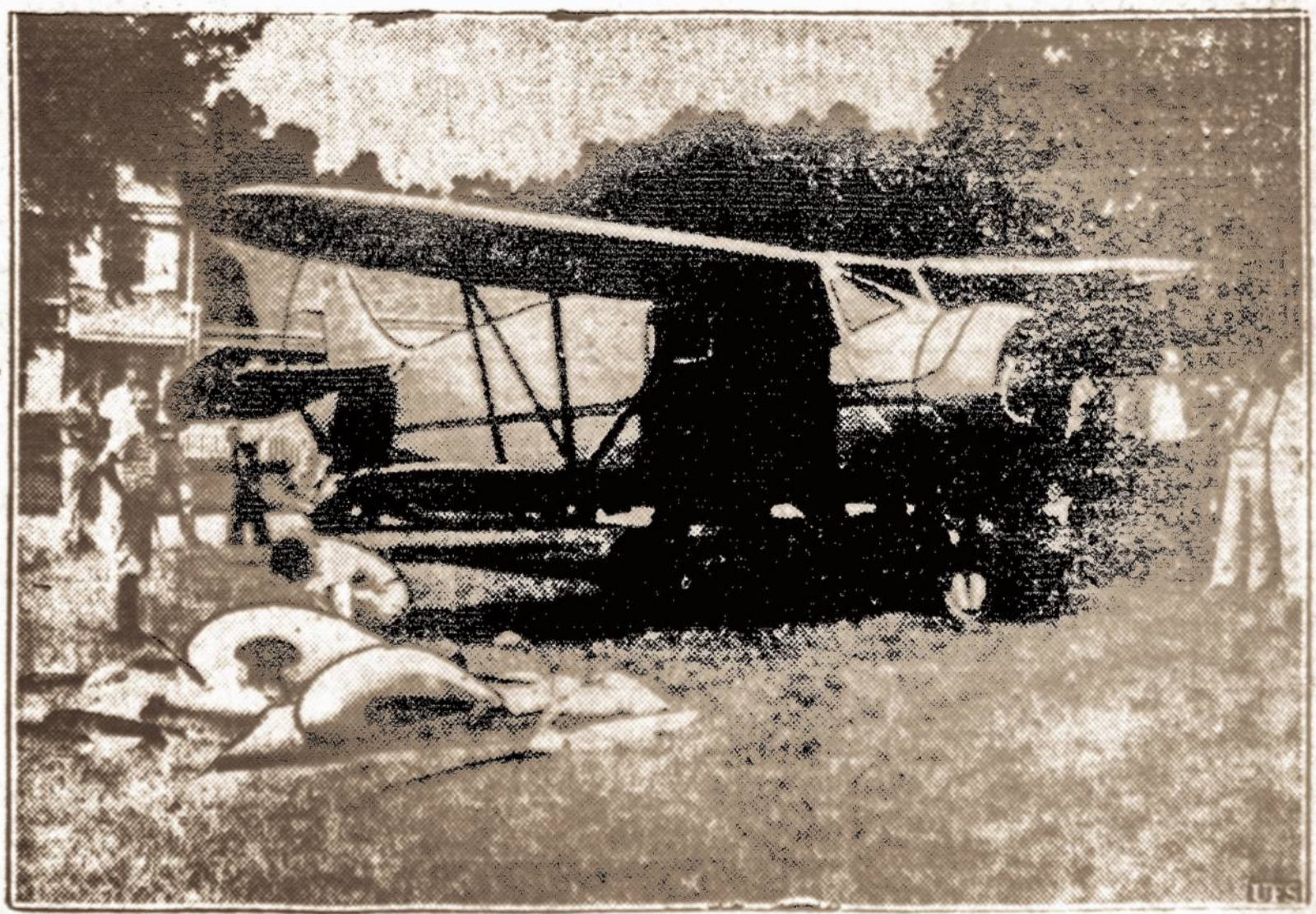
PRITARJA ROOSEVELTO KANDIDATŪRAI TREČIA KARTA

NEW YORKAS, liepos 23 d. — Surinktomis žiniomis, atsiliklausus demokratų ir respublikonų visose valstybėse, 36% balsų pareiškia, kad F. D. Rooseveltas bus statomas kandidatu į Jungtinių Valstybių prezidentus trečiam terminui.

51% balsų reikią vilti, kad Rooseveltas būtų vėl išrinktas prezidentu.

Riaušių malšinimas. — Maytag'o skalbiamųjų mašinų dirbtuvėse (Newton, Iowa) kilo riaušės dėl streiko. Iššaukta tautinė gvardija turėjo daug vargo, kol atstatė tvarką. Riaušės kilo dėl darbininkų nesutarimo: CIO organizavo streiką, o kiti darbininkai norėjo grįžti į darbą. Čia matome vaizdą iš kovos tarp kariuomenės ir streikuotojų.

Gubernatoriaus darbas. — Pensilvanijos gubernatorius G. H. Earle vienas skrido lėktuvu ir, gazolino pritrūkus, leidosi žemėn. Dėl riko pataikė lėktuvu į medį kolegijos studentų stovykloje. Jis skrido iš Harrisburgo į Fildelfiją. Penn. valstybės aviacijos inspektorius O. Vinet'as atėmė dviem savaitėms iš gubernatoriaus lakūno ludydą license).

JUK TAI PAKLYDĖS JUDEJIMAS

Pereitame SLA seime kiekvienas geros valios lietuvis galėjo galutinai įsitikinti, kokiems šuntakiais eina vadinašios tautiškosios bažnyčios vadai. Save vadina kunigais M. Valadka ir Z. K. Vipartas vergiškai tarnavo socialkomunistų užgaidoms. Vadinašios, tautiškosios bažnyčios ne tautiški kunigai!

Kokia keista kombinacija! Lenkiškų nezaležnikų auklėtiniai, socialkomunisto bernai. Ar galima norėti, kad tokiu ne lietuviška kombinacija pajęgtų sukurti sveiką ir kultūringą tautiškosios bažnyčios judėjimą. Joki fanatiškas radikalus negali būti platus ir kultūringas visuomenės vadas. O tautiškosios bažnyčios kunigai iš viso negali perdideliu kultūringumu pasigirti. Girdėjome praėjusiam SLA seime kalbant p. Vipartą: šūktelėjo kelis iš radikalų išmokytus sakinius prieš "fašistus" ir Lietuvos vyriausybę ir pasprinko. Net raudonojo fronto žmonės nejučia jautėsi po tokio savo tarnavimo. O p. Valadka, užrašęs, išbėgo už durų vienam kitam nusiskunddamas, kad jis priverstas bėgti laukan iš seimo salės, kuomet "tas durnius Vipartas pradėjo kalbėti".

Tik toki žmonės negali pasimokyti iš klaidų, kurie nedrįsta prie klaidų prisipažinti. Tai ir Amerikos lietuvių tautinė spauda turi prisipažinti prie klaidos, kad seniau gana uoliai rėmė lenkišką nezaležnikų vadovaujamą tautišką bažnyčią. Tačiau dabar laikas tą klaidą atitaisyti, paaiškinti visuomeni kuo iš tikro yra tie lietuviams kunigaujančiai lenkiškų nezaležnikų dvasiškiai. Jei jie mulkintų ne lietuvius, tai nevertėtų apie juos nė kalbėti ir užimti vietą laikraštyje. Betgi dabar jie mulkina gerasirdžius lietuvius, kurie juos seka vien dėl to, kad jų nepažįsta.

Tautiškosios bažnyčios kunigai turėtų būti žymtu nuosimčių tautiški. Tautybė ir tautiniai idealai tipai netinka tautiška bažnyčiai vadovauti ir negali šiam judėjimui patarnauti.

Laikas Amerikos lietuvių tautinei spaudai šį svarbų klausimą išskirti visoje nuogumoje. Kad ir negausingus, bet vis dėlto lietuvių būrelių radikalizmui patsidavę lenkiški nezaležnikai mulkina ir lietuvių žalingais šuntakiais veda. Reikia pasigalėti jų mūsų brolių, kurie per savo tamsumą tokius dvasiškius seka ir gelbsti jiems gerų lietuvių tarpe radikalizmo lizdus sukurti.

Tokie socialkomunistams vergaujanti kunigai, kaip Valadka ir Vipartas, tegul socialkomunistišką bažnyčią kuria ir jai vadovauja. Jie neturi teisės tautiška bažnyčiai vadovauti ir kartu socialkomunisto dievačiui tarnauti. Parodykime Amerikos lietuvių visuomeni, kad tautiškosios bažnyčios judėjimas šuntakiais paklaidintas ir, kaip tokį, tinkamai įvertinkime.

Linkėtina, kad ir tie lietuvių taip aukščiau suminėtas faktus įvertintų, kurie visu rimtumu ir atsidavimu palaiko tautiškosios bažnyčios judėjimą. Tokius savo kunigus, kurie vergauja socialkomunistui, jie turėtų išguiti, kur pipirai auga. Tokie kunigai tegu eina tarnauti ir pragyvenimą sau pchnyti pas socialkomunistus, arba pas lenkiškus nezaležnikus. Gerų ir tautiškai sąmoningų lietuvių tarpe jiems neturi būti vietos.

Ed. V-kas

DARIUS IR GIRĖNAS

Kalba pasakyta liepos 16 d. per Margučio radiją

Kad Amerikos Lietuva su tikrąja Lietuva buvo ir tebėra viena nuo kitos gerokai nutolusi, tai visiems aišku. Nepaisant pagerėjusių susisiekimo priemonių, nepaisant to, kad per keturias penkias dienas laivu galima iš Amerikos patekti Europą, o lėktuvais perskrendama per nepilną parą, — vis dėlto Europa nuo Amerikos yra atskirta plačiais vandenimis ir masiškai per juos plaukti negalima, masiškai bendrauti vieni su kitais taip pat neįmanoma. Yra tik rinktiniai šykštūs, palyginus su visa lietuvių tauta, kuri iš Lietuvos atsilanko Amerikoje arba iš Amerikos Lietuvoje. Šiaip jau, plačios masės, tiek čia, tiek už Atlanto — palieka neperkeliamos iš vieno kontinento į kitą. Ir tos masės, labai dažnai, turi silpniausiai supratimą apie vietinį kltus.

Ne paslaptis, kad vienam antram Lietuvos lietuviui amerikietis dažnai tik dolerių maišas, kurį galima ir reikia pakratyti, pajudinti, kad doleriai išblyrėtų. Dažnai iš Lietuvos rašydami savo giminėms verkia ir skundžiasi, kada visiški skystis neturi kuo. Skundžiasi dėlto, kad mano jo brolių čia geriau gyvenant, per daug dolerių turint ir nieko nereikia kokią šimtinę "padegėliu" atsiųsti.

Amerikos lietuvis vėl į likusį "krajuje" (biaurus žodis, kuriuo amerikiečiai savo tėvų žemę, Lietuvą, vadina!) brolių žiūri kaip į menkesnį, skurdesnį, dažnai, kaip į ubagą... Ir neretai parvažiavęs, ypač, anais geresniais laikais su panieka žarstydavosi doleriais, o mėtė į visas puses, vašindavo gimines, nes tikru "amerikono" pasirodyti norėdavo...

Atsilankantieji seniau Lietuvos atstovai čia vėl atvažiudavo tik pasibagauti, padėjauti ir įvairiems tikslams pinigėlių pasirinkti. Jie nebuvo ryšiniai tarp Lietuvos ir Amerikos lietuvių. Tik 1931 metais atvykęs čia prof. Mykolas Biržiška, vėliau adv. Rapolas Skjipitis, pasėkui ir oficialieji Lietuvos valdžios ir Seimo atstovai, ir sportininkai — jie visai neberinko aukų, bet domėjosi pačiais amerikiečiais, ne jų pinigais. Rūpėjo jiems amerikiečių gyvenimas, jų širdis, jų tautiškas lietuviškas pajėgumas, jų amerikoniškai lietuviška kultūra.

Užsienių profesoriai domisi lietuvių kalba

KAUNAS. — Į Lietuvos kaimą vasarai praleisti atvyko keletas užsienio universiteto profesorių. Profesoriai nori lingvistikos mokslo tikslais pramokti lietuvių kalbą. Tarp atvykusių yra Čekoslovakijos prof. Machekas ir vienas Anglijos Oksfordo universiteto profesorių.

Ir arkliai turės pasus

KAUNAS. Paskutiniiais laikais smarkiai padidėjo arklų vagystės. Krim. policija išdirbo naują būdą kovai su arklia vagiais. Vidaus reikalų ministeriai pristatytas projektas. Tuo projektu visi Lietuvos arkliai turėtų gauti tam tikrus pasus. Pasus išdavintu valstiečių ir apskr. valdybos. Tuo būdu vogtieji arkliai būtų sunku panauoti. Manoma, kad šis projektas bus priimtas ir arkliai gaus savo pasus.

LIETUVOS KAIMAS KEIČIA SAVO VEIDĄ

(Mūsų Lietuvos korespondento)

"Per Klausėčių ulytėlę, čiu-dra-la-la" — dainavo senoji Lietuva, gimusi ir išaugusi dideliuose kaimuose, kurie tęsiasi kilometrais. Didelių lėšų, surambėjusių klevų paunkšmyje žaliavo samanomis apžėlę stogai. Namas namą rėmė, kad net saulei nebuvo vietos praleisti savo gaivuosius spindulius. Nebuvo vietos praskristi paukščiui, prabėgti skalijančiui šuniui. Būdavo pirkvių, kur nei iš rytų, nei vakarų per kiauurą dieną nepasirodydavo saulė. Nes iš abiejų pusių riogsojo kaimynų triobos. Tik per pačius pietus keletas spindulių pasveikindavo prieš stalo susirinkusių šeimyną. Pabaluose, aukštuose kalnuose, kėpsojo suglaustos šiaudinių pastogių eilės. Teraikejo menkos perkūno, ar gaisro kibirkštėlės ir toks kaimas nuėdavo liepsnomis iki paskutinio tvoros kuolo, iki paskutinės pirtelės. Aimanuodavo, laužydavo rankas artojai ant degusių krūvos. Neneis susisėpti pas kaimyną, nes ir jo turtą nusi-nešė ir debesis visa naikinantį ugnelė. Didžiojo karo metais, kai mūsų ūkininko paskutinį duonos kepimą grobdavo bolševikai, lenkai, bermontininkai, bado smėklą lydėjo užkrečiamųjų ligų sliubinas. Ši negailestingoji giltinė, barškėdama mirtį sėjančių daigų tik ir laukdavo, kad pakelėje pasitaikytų kaimas. Čia mirties šienautoja išsiuosusi pradėdavo savo baisų darbą. Mirties angelas iš vienos pirties klambendavo į kitą, ir per kelias dienas visas kaimas patekdavo į jo valdžią. Prisiminkime nelentuosius tifo metus Lietuvos bolševikams siaučiant. Šioji rykštė skaudžiausiai plakė Rytų Lietuvos artojus, kurie beveik visi buvo susimetę į kaimus.

O po smarkiųjų vidurvasario perkūnijų, po gaisrų nešvaisčių pasipildavo žmonės su terbomis, su pakinkytais vežimais. Nusiemė kepurės beldavo į kiekvieną namą ir nuolankiai prašydavo: Pasigalėkite manęs, padegėlio! Darželiuose pastatyti mediniai kryžiai su užrašais: Nuo bado, maro, ugnies ir karo, gelbėk mus... Šis sakinyš geriausiai tiko kaimui. Tai didelio, susigrūdusio sodžiaus keturi baisieji žodžiai, keturios didžiosios rykštės, kurios žiauriai plakdavo senąją Lietuvą.

Aš pažinojau nuo pat mažų dienų vieną aukštaičių kaimą. Ilgą, linksmą kaimą, kuris buvo susikimšęs aukštame kalne. Iš kur buvo matyti kelių parapijų žemės, miškai ir balti keliai. Čia nuo senų senovės gyveno linksni artojai, daimomis plėsydami skardžius, ulonius ir ežerus. Būdavo gražūs pavasarai, vandenys triukšmingai bėgdavo nuo kalnų į upes, upelius. Skambėdavo aukštinės vasaros, skardėdavo piemenų birbynės. Derlinga žemė, plačios pievos, dideli sodai. Pridėjus kiek darbščios rankos, vi-pati žemės plotai, saulės kepianamos kalnų atšlaitės galėjo pavirsti į žydintį rojų. Žmonės

laikė daug gyvulių, kurie, saulei tekant, su dulkių debesiu skerdžiaus būdavo varomį į liessą pūdyką. Daug turėjo galvijų, bet maža naudos buvo. Sviesto ūkininkas kiauurus metus nematė, nors turėjo tris karves. Tik per didžiąsias šventes, tik brangiam svete-liui apsilankius, ant stalo atsirasdavo sūris su sviestu. Tai būdavo brangiausias kalno valčių nors ir tvarte bliuana kelios karvės. Didžiausias šio kaimo buvo pasigyrimas, kad kuris ūkininkas nepristinga mėsoje. Nors didžiausioje kaimenėje ganosi jo kelios kiaulės ir pulkas avielių.

Linksmas tai buvo kaimas. Žmonės gimdavo, mirdavo ir niekas nesikeisdavo. Kaip sūnus rado tėvų palikimą, taip jį perleisdavo mirdamas savo sūnui. Samanomis apaugęs stogas likdavo netaisytas per kartų kartas. Sako, tėvas taip pragyveno — pragyvensiu ir aš.

Vasaros ir žiemos dienomis, darbymečiu visi vyrų rinkdavosi į vieno kaimyno pirkvi ir čia valandų valandas darydavo seimus. Plepėdami apie šį bei tą ir apie nieką. O tuo tarpu dirvoje blizgėdavo apvers-tai žagrė su pamestais pakinktais. Dirvoje skubėjo veistis ūsnys ir kukuliai. Juk kaimyno pirkioje taip jauku, pašnekešiai toki įdomus, linksmi. Tai buvo visuomet. O labiau-siai žiemos metu. Per supūsty-tus sniego kalnus vyrų ir vaikų brisdavo svečiuotis, kad net šeiminkės turėdavo ieškoti savo tėvų. Kad jie malonė-ti eiti vakarienės, kol dar ne-ataušo. Bardavosi piktai moterys, kai rytmetį nerasdavo pri-kaptomų malų. Seimai — tai buvo ypač aukštaičių krašte penktoji dangaus rykštė, plie-kianti kaimą.

Net ir dainuojame dainą apie oželį, kuris įšoko į rūtų darželį. O kiek čia būdavo ne-baigiamų barnių dėl vištos, dėl paršelio, žąsies. Pro tvorą ne-sunku pralysti į kaimyno dar-žą. Čia ir prasidėdavo pešty-nės, kurios dažnai baigdavosi teisme. Visa tai gražiai nuvaiz-davo lietuvių rašytojas Dovy-dėnas savo knygoje "Broliai Domeikos".

Didelių kaimų rykštė padarė galą Lietuvos vyriausybė. Griežtai nusprendė visus kaimus išdalinti į vienasėdžius. Juk suvalkiečiai gerai gyveno dar prieš karą. Ten kaimas jau seniai nežinomas.

Dar praeis keleri metai ir Lietuvoje nebelsis nė vieno kaimo. Artojai iškeliaus į laukus, įsikurs patogiose sodybo-se.

Kaimas, kurį aš pažįstu nuo mažų dienų jau ketveri metai, kaip matininko aplankytas. Aukštajame kalne banguoja tamsiai žali rugiai, virsta pro lysiųjų krantus daržovės. Neli-ko ten akmens ant akmenio. Jie visi sukrauti į naujųjų namų pamatus. Ilgųjų, kilometri-nių režių vietoje visomis spal-vomis klesti keturkampiai skly-pai, priangę visokios gerovės. Kas kalnelis — namelis. Links-mas, su plačiais prakirstais lan-

raižo ūkininkų žemes, ilgus, vargingus rėžius suveda į vieną vietą, naikina praigaistingas ežias. Mano žinomame kaime buvo tokie rėžiai, kad rytą iš-ėjus ūkininkas tegrįždavo sau-lei leidžiantis. Nes eiti kilo-metrus pietauti į kaimą, neap-simoka. Išėina vienkiemio sa-vininkas dabar į savo stiklinį gonkelį ir kaip ant delno ma-to visą sodybą. Poišio metu pypkiuodamas kieme ant suo-liuko, mato, kaip jaučiasi pie-voje arklis, ar nepristingo žo-lės karvutei.

Dar praslinks keleri metai ir Lietuva galutinai pakeis sa-vo veidą. Bus leimingesnė, tur-tingesnė Lietuva. Artojas įsi-gyvens naujoje sodyboje, jo nebetraks tušti plepalai kai-myno pirkioje, nes dabar toji pirkia toli. Į ją jis eina tik su reikalu.

Ir keturi kaimo sliubiniai: ba-gas, maras, ugnis ir karas nu-stos savo baisybės.

Pulgis Andriusis

Prasidėjo paruošiamieji plentų tiesimo darbai

Gudžiūnai. — Šiomis dienomis per Gudžiūnų apylinkę prasidėjo pirmieji paruošiamieji plentų tiesimo darbai — plentų krypties nustatymas. Plentui per Dotnūrėlus upę reikės statyti didelį tiltą, nugriauti daug trobesių.

Zanavykuose stato jau tris naujas plytines

Siauliai. — Paežerėlių valsč. Gegužių kaimo ūkininkas Puskunigis jau baigia statyti plytinę ir šiais metais pradės degti plytas. Lukščių valsč., Kerų kaimo ūkininkas Sutkus jau įpusėjo plytines statybą ir šiais metais žada pradėti degti plytas. Krosnis taip pat bus lauko tipo. Čia plytinė labai gera vieta, nes prie didelių Lekečių girių, durpynų ir didelio Sakių — Lukščių — Lekščių — Kauno vieškelio. Ploksčių valsč., Voniškių kaimo ūkininkas Prancevičius, taip pat šiais metais pasirengs pastatyti nemažą lauko tipo plytinę. Tokiu būdu, šiais metais Zanavykuose įsikuria ne mažos trys lauko tipo plytinės.

KEMALO ATATURKO ASMENYBĖ

Kemalo jaunatvė buvo gamu alydginga. Rašė revoliucinio turinio pamfletus ir eilėraščius. Buvo uždarytas Konstantinopolio kalėjime, iš kur jį galėdo, kai įsitikino, kad jis paretis karys. Rods, pats priklausė Jaunaturkiams, bet ir čia buvo opozicijoje, nenorėjo susitaikyti su vadovaujančiomis grupėmis. Vyriausia jo karjera buvo kariuomenėje, kur jis ėjo sunkiausias pareigas įvairiuose frontuose.

Suorganizavęs Turkijoje tautinį bruzdėjimą, Kemalas padarė tikrus teibūklus. Pavyzdžiui, 1919 metais Turkija buvo visai sutriuškinta ir pargriuvusi. Atrodė, kad jį atsikaks nuo suverenumo ir priims Britų Mandatą. O 1922 metais jį tiek sustiprėjo, kad galėjo diktuoti kaimynams taikos sąlygas. Per tuos tris metus Kemalas padarė Turkiją šiuos žygius:

- 1) Išvijo sultoną;
- 2) Panakino kalifata;
- 3) Laimėjo karą su Graikija;
- 4) Sudarė Lausannos sutartį, pagal kurią nustatė Turkijai tokią sieną, pagal kurias ir karščiausi turkų tautininkai negalėjo svajoti;
- 5) Patiekė Turkijai respublikos santvarkos konstituciją ir įsteigė parlamentą naujoje sostinėje;
- 6) Pats pasidarė pirmuoju ir vieninteliu Turkijos prezidentu.

Visas kreditas nepriklauso vienam tikrai Kemalui. Turkijai sumoderinti jis pasinaudojo Jaunaturkių programa. Jis tikrai sugebėjo tą programą visuomenei praversti ir griežtai raskti taikuri.

Kemalas gyvena savo rūmose visai atsiskyręs. Pavyzdingas jo ikis yra jo labai mylimas, čia jis pasidirdino rezervuarą, kur savo pavidalu primena Marmuro jūrą. 1923 m. buvo vedęs Latife Hanumaitę, bet po kelių metų išsiskyrė su ja ir dabar gyvena vėnas. Iš visų valdančių Europoje vyrų jis yra labiausiai neprie-niamas. Lengviau, sako, prieš prie Anglijos karaliaus, negu prieš Turikijos diktatoriaus. Rėk-lamos nemėgsta, ir Turkijos laikraščiai dažnai ar mini jo vardą daugiau kaip kelis kartus per mėnesį.

Mėgsta jis kortas ir dažnai su savo artimais kariais lošia pokerį. Su kitų kraštų diplomatais retai telošia. Beveik visada išlošia, bet čia pat grąžina išloštus pinigus. Mėgsta išsigerti.

Kemalas Ataturkas praityje socialistų partijai nepriklausė, kaip tai yra buvę su kitų kraštų didžiaisiais diktatoriais. Jo vienintilsi siekimas buvo Turkija turkams.

Su Sovietų Rusija Kemalo santykiai nėra tolimi, jis yra gany rusuose ir paskolą Turkijai. Italija taip pat norėtų Turkijos paramos rytinėje Viduržemio jūros dalyje. Abisinių karas Kemalui nepatiko ir šiuo atžvilgiu jo nusistatymas buvo artimas Sovietų Rusijos nusistatymui. Ir Genevoje Kemalo pasiuntiniai laikydavosi beveik tų pačių linijų, kuriomis žymėjo savo nusistatymą rusai. Kemalo atstovas Genevoje Dr. Tvefk Aras juokais būdamas vadinas "Litvinovo ranka".

Kemalio važiavimas. — Prancūzų minios sveikina Anglijos karalių Jurgį ir karalienę Elizbetą, atvykusius į Prancūzijos sostinę. Paveiksle matoma karališkoji pora, nacionalinės gvardijos lydimą, vykstantį Place de la Concorde. Parvžiūrė.

VIENYBĖ
Established 1906

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA
Brooklyne ir užsienose:
Metams \$7.00
Pusei metų \$3.75
Tiesiog mėnesiams \$2.00
Visam mėn. \$0.90
Visam mėnesiui \$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti patalinti tik vienoje lakšto pusėje su Jungtinių Valstijų ir Kanadoje
Metams \$5.00
Pusei metų \$2.75
Tiesiog mėnesiams \$1.65

autorius pavarde ir adresu.
Nesinaudoti rankraščiais nesaugojami
Visi rašiniai adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiūkas — Prezidentas.
J. Smilga — Redaktorius.
J. Tydlaris — Redaktorius.

TAKE IT OR LEAVE IT

By VITALIS BUKSNAITIS

The longest editorial in "Naujienos" of July 12th went to great lengths trying to disprove an assertion I made in a recent column to the effect that the shabby treatment accorded Mr. S. E. Vitaitis during the fortieth convention of the Lithuanian Alliance of America indicated an amazing lack of the sense of gratitude, sportsmanship and fair play on the part of the "leaders" of the faction which dislodged him as editor of "Tėvynė."

I suggested that the editor of the official SLA organ ought to be elected by the rank and file membership during the elections which are held a month or two before the convention in order that he too, like less important and less influential officers of the Alliance, in the event of defeat, would be able to make provision for his future. In his editorial of July 12th, Mr. Pijus Grigaitis, who is also a "big shot" in the Socialist-Communist "United Front" operating in the SLA, has this to say:

"The young man (Ed. Note: He means me.), apparently, has no comprehension of the SLA Constitution. He doesn't know even such an elementary fact: that all officers of the SLA are elected to serve from convention to convention. The Executive Board's members are sworn in during the convention—how then could any one else perform their duties after this is done?"

With all due respects to the estimable Mr. G., can anyone tell me just how I revealed this lack of "comprehension" of the SLA Constitution when I did nothing more than suggest an amendment to the constitution? As a matter of fact, didn't Mr. Grigaitis himself show an utter lack of knowledge of the SLA Constitution, traditions and precedents when, during the last convention, he tried to jam through a motion empowering the Executive Board to hire or fire the Editor?

"As for Mr. Vitaitis," continues the ineffable Mr. G., "the SLA most certainly did not treat him shabbily. The Executive Board, holding a session in Scranton the day after the convention, voted to pay him an additional one month's salary although his employment terminated June 30th."

Now, wasn't this gesture just too, too divine? Why, it is an inspiration to all us younger Lithuanian Americans. I most certainly will make every effort to get elected to that position so that I, too, will be able to get an extra month's pay after serving the "wealthiest Lithuanian fraternal organization in the world" for eighteen or more years! And, by the way, gentlemen, did this extra month's pay take into consideration the two week's vacation which "Tėvynė's" editor is entitled to, and which Mr. Vitaitis hasn't yet taken?

Let us continue with the entertaining Mr. Grigaitis' observations: "It is too bad that Vitalis Buksnaitis, in the name of 'fair play,' writes such nonsense about an organization

LITHUANIAN LEGION HEAD LAUDS DARIUS-GIRĖNAS IN RADIO TALK

Attorney Jurgėla Marks 5th Anniversary of Flight in WNYC Broadcast

Both Stephen Darius and Stasys Girėnas were born in Raseiniai county, Lithuania, the former on January 8, 1896, the latter on October 4, 1893. Both emigrated to this country in infancy and after a time settled at Chicago, Illinois. Both lived in financial straits and all the while nourished an ambition to become aviators. And both young men enlisted in the U.S. Army when this country sided with Allied Powers. Stephen W. Darius, born Stepas Jucevičius, enlisted on April 12, 1917, in Battery C, 1st Illinois Field Artillery, which later became known as 149th Field Artillery, 42nd "Rainbow" Division, American Expeditionary Forces. Stephen was a daring front-line telephone lines repair-man, took part in five major operations, was cited for bravery under fire, was wounded severely, served with the American Army of Occupation in the Rhineland, and was honorably discharged on May 19, 1919. For a time he continued his engineering studies actively preoccupied as the national adjutant of the Lithuanian Legion of America, and in summer of 1920 he sailed for Lithuania to fight for the independence of that country of Kosciusko. He graduated from the military academy in May, 1921, and was

assigned to aviation. He introduced into Lithuania baseball, basketball and was the best goalkeeper in national soccer teams. He was honorably discharged as a reserve captain on May 4, 1927, and returned to this country with intention to fly back to Kaunas. He organized The Knight's Aero Club, flew mails for the Associate Screen News Corporation, taught flying at South Bend, Indiana, studied navigation, and in 1932 announced his intention to fly non-stop from New York to Kaunas.

Stanley Girėnas, born Stasys Girskis, served in the 136th Air Squadron during the war became pilot in 1923, and planned a trans-Atlantic flight since 1927 when he got acquainted with Captain Darius.

The fliers purchased a Bellanca J-6 monoplane in June 1932. Lithuanian-Americans formed sponsors' committees in various cities and raised a fund of \$8,143.36 for the purchase of a Wright 365 H.P. motor. The total cost of the plane and instruments amounted to about \$30,000.

On July 15, 1933, Wiley Post took off from Bennet Field for his world flight. He took off at 5:24 A.M. At 6:24 A.M. Darius and Girėnas also took off. They were seen passing various points over this continent.

Their log indicated that they passed over northern Scotland and the North Sea heading for Kiel, Germany, in the face of a severe storm. When they were near the Danzig corridor, they apparently decided to turn back to Berlin. No one knows what actually happened, but in the early hours of July 17, 1933, they were found dead in a forest near Soldin, Germany, some 300 miles short of their goal. An investigating committee has determined that the fliers met their tragic death at 12:36 A.M. Berlin time on July 17, 1933, having flown about 6,500 kilometers in 35 hours, 35 minutes, without the aid of latest mechanical navigation aids. German daily Neuer Vorwaerts hinted that the plane was shot down by Nazi guards, not informed of the plane's identity. However, Lithuanian investigating committee denies that any evidence of firing was found. Even in the face of death, the fliers took precaution to save the mails they carried, and all letters reached their destination. Bodies were found outside the plane, with pools of blood inside the cabin. German civil and military authorities paid great honors to both American-Lithuanians, yet some people base their suspicion of "dirty play" on the fact that before the arrival of Lithuanian officials bodies were hastily removed and debris cleared, and some parts of the plane are missing.

The fliers were accorded national heroes' funeral. The world's press hailed their tragic flight as "classical" in view of determined skill in keeping an assigned course of flight, in the face of raging storms. Their death indicated necessity of certain instruments to indicate height. They were anxious to note their experiences in high flying, yet the tragic death sealed their lips. However, besides imposing monuments in Chicago and Kaunas, they stirred popular interest in aviation and inspired youth to learn flying. Notable is the success of the local Darius-Girėnas Aero Club.

WELCOME—This is the gay welcome Miss Atlantic City, otherwise Eileen MacSherry, 18, expects to give beauties from all over the United States who compete at Atlantic City, N. J., soon.

sition on the Youth (Jaunųjų) Committee. If he doesn't desist from misleading English speaking youngsters in this fashion, he will cause much damage to the Lithuanian Alliance of America."

All I have to say to this is that when bigger and more spectacular damage is done to the Lithuanian Alliance of America, it won't be done by those of us younger Lithuanian Americans who are anxious to see the Alliance expand and grow, but by those old-time peanut politicians who are trying to stifle and retard the growth of the organization in order that they may maintain control through their organized

SPORTS AND THE LITHUANIAN ARMY AIR FORCE'S PROGRESS

By Aviation Captain KOVAS

After the war for independence came to an end, the Army Air Force began to progress at a great pace, both technically and scientifically. In a cooperatively short time, one escadrille after another was formed. There also appeared aviators who endeavored to construct their own Lithuanian airplane. The first one to attempt to construct a Lithuanian airplane was Lieutenant Engineer Dobkevičius. In 1921 he began the construction of a sport plane: Dobi I. Within one year this plane rose into the air. In 1923 he designed a two-seater destroyer intended primarily for military purposes. Somewhat later a one-seat destroyer was designed by Lieut. Dobkevičius, but unfortunately in trial flight the constructor himself was fatally injured.

In 1924 then Lieutenant Gustaitis, now Brigadier General and Chief of the Military Air Force began to construct airplanes. His first construction was a one-seater sport plane with a 30 H.P. engine. Within a year, July 14th 1925, this plane soared the skies. Lieut. Gustaitis' first plane was named Anbo I. It was able to develop a speed of 143 kilometers per hour and reached an altitude of 1,000 meters in 5 minutes. At that time these were record breaking figures for this type of plane. After the successful trials of Anbo I, the constructor designed and built Anbo II, III, IV, V, VI, and recently—a modern observation plane, Anbo 41, which is the pride of the constructor and the glory of Lithuania's Air Force.

Not only the people of Lithuania, but also those from abroad have had good opportunities to see and take pride in the planes of Lithuanian construction. In foreign countries the Anbo was considered one of best constructed planes in Europe, as has been evidenced by several greater demonstrations, made by representatives of the Lithuanian Air Force in various countries. In 1930 the Lithuanian Air Force paid a return visit to the USSR Military Authorities at Moscow. The flight was made by an escadrille of three planes. In the same year a return visit was also paid to the Latvian Military Authorities at Riga. In 1933 Anbo IV visited capitals of the Baltic States: Riga, Tallinn and Helsingfors.

The most extensive appear-

ance of the Lithuanian Air Force abroad was in 1934 and it was led by Brigadier General Gustaitis, Head of the Military Air Force of Lithuania. This flight covered the Continent, with stops at many capitals: Kaunas, Stockholm, Copenhagen, Amsterdam, Brussels, London, Paris, Marseilles, Rome, Udine, Vienna, Prague, Budapest, Bucharest, Kiev, Moscow, Kaunas. This route covered a distance of approximately 10,000 kilometers. Our planes arrived at different cities with military precision and punctuality. Military Authorities of these countries showed high esteem and regard for the Lithuanian Military Air Force. The morale of the Lithuanian Air Force was tremendously increased by two transatlantic flights made in 1933 and in 1935 by Lithuanian aviators. The first heroic flight ended fatally—two fliers, Stephen Darius and Stanley Girėnas lost their lives when their plane Lituania I crashed tragically in the woods at Soldin, Germany. Darius had formerly been an aviator in the Lithuanian Air Force. He retired from the Military Air Force with the rank of captain and in 1927 went to America. These two pilots were the first Lithuanians that ever succeeded to cross the Atlantic. They met their tragic end in a storm not far from their goal.

The second transatlantic Lithuanian flight was made by the Lithuanian American Felix Vaitkus, a Lieutenant in the U.S.A. Aviation Corps. He conquered the Atlantic with Lituania II, but having run short of petrol was forced to land in Ireland. His plane was somewhat damaged, the flier, however, escaped without injuries. Today Lituania II majestically soars under the blue skies of Lithuania.

At this opportunity it might be mentioned that the aviators of the Lithuanian Air Force indulge in all fields of sport. It is the duty of every aviator under 35 to participate in athletic exercises. It has been found that athletes make better aviators, because of their ability to learn to control an airplane more quickly. Besides, all flying, including stunt flying, is a sport in itself. The essence of this sport, however, is a part of national defence. Therefore the sport is nothing new to a military aviator.

TWO-DIRECTION CORRIGAN—Douglas Corrigan, who mistook the air route to Dublin for the one to Los Angeles, starts out in a jaunting car to see the sights of the capital. Positions of him and the driver suggest that once more Corrigan is making a "mistake" in his direction. This picture was brought to the United States on the Pickaback plane.

THE LITHUANIAN NATION

By T. NORUS and J. ZILIUS

I. ORIGIN

The Lithuanians are a branch of the Indo-European race, quite distinct from the Slavs and Germans. Earliest history found them dwelling on the shores of the Baltic Sea in the territory situated between the Vistula and Salis Rivers. According to the opinion of philologists the influence of the Lithuanian language on the cultured terminology of the Finns to the north, especially prior to the division of the Finnish language into the many dialects of today, clearly indicates that the Lithuanians lived near the Finns long before the appearance of the Slavic or the Germanic peoples in that part of Europe. The Lithuanians brought the first traces of culture and knowledge of religion to the peoples living north of them. The Lithuanians may therefore be considered as having autochthonic as well as an historic claim to live and develop in this region, where their

forefathers have dwelt from time immemorial. Anthropologically they belong to the dolichocephalic type. They are a blond race, the light-haired, blue-eyed coloration predominating, tall of frame and massive of physique.

2. PHILOLOGY

The Lithuanians have a distinct language which properly belongs to the Eastern Indo-European division. It is one of the oldest living languages, possessing a certain similarity to the Latin and the Greek, but even more closely resembling the ancient Sanskrit. While it contains some Slavic adulteration, this is but natural as a result of centuries of contiguity with Slavic races. From the standpoint of the philologist, the Lithuanian language resembles the Slavic no more than do the other languages of the Indo-European division. Comparatively speaking, a Slav is no better able to converse with a Lithuanian than an Englishman with an Italian or Frenchman. Professor Maksimov (Encyclopedia Brockhaus) says: "The Lithuanian and the Slavic languages have much in common in their words for designating plants and vegetables, and tools used in tilling the land, which shows a common growth in culture during the latter period of their history." Otherwise, the professor continues, there is nothing in common between the Lithuanian and the Slavic languages.

FOR NOR TO THE FIRST LITHUANIAN 1938 OLYMPIAD

Honorable EUGENE V. ALLESSANDRONI

Judge of Common Pleas Court No. Five. Elected in 1937, for a second ten year term. Former Grand Master of Fraternal Order of Sons of Italy of Pennsylvania.

He made contribution because he liked the spirit of the own younger people who help delphia in going out, working for and giving to help their own younger people who help the success of the Olympiad, foster wholesome competition of clean sports. They serve their community by preventing crime.

EIGHTH CONFERENCE OF BALTIC ENTENTE

(Continued)

"The political importance of a group of States such as, for example, the Baltic Entente consists of the possibility of a coordinated foreign policy, which to a considerable extent permits the subordination of individual interests to common interests. If such an understanding and such a possibility exist, cooperation is fertile and constructive: it creates common ideas which become fertile when in contact with similar ideas and naturally tend toward harmony with such.

"Permit me to express the hope that this Conference will fortify us in our common ideas and conceptions and in the realization of the community of our interests. Then there can be no doubt that the Baltic Entente will occupy the position to which it is entitled both as an element of a regional system as well as from a wider aspect—in international life."

Estonian Minister Speaks

At the opening session K. Selter, Minister for Foreign Affairs of Estonia, made the following address:

"Before beginning our work permit me to assure you of my sincere sentiments of gratitude for the kind reception given to my collaborators and myself and to thank you in particular for the cordial words with which you greeted me in this Conference of the Ministers for Foreign Affairs of the three Baltic States, in which I have the honor to participate as Estonian Minister for Foreign Affairs for the first time.

(To be Continued)

In the study of philology the Lithuanian language is of the highest importance, appreciation of this fact being indicated by the establishment of chairs for its instruction in some of the world's greatest universities. The philosopher Kant (he was of Lithuanian descent, born in Prussian Lithuania) in his introduction to Ruhig's Lithuanian Dictionary, says that the language should be preserved as the best means for the dissemination of culture, and advancement among the Lithuanians, as the best expositor for linguists in their study of languages, and as the pharos to the means of communication of the races of antiquity. The Lithuanian language, as well as the languages of the ancient Prussians (now extinct), together with the Lettish language of today constitute the Baltic branch of languages.

The language of the ancient Prussians, very similar to the Lithuanian, and bearing a still closer resemblance to the extinct Lettish, became extinct towards the end of the Sixteenth Century, and the only traces of it now to be found are in books printed prior to that time. Lithuanian and Lettish are closely related to each other, the roots of practically all the words being the same, and the grammatical construction is similar. A Lithuanian and a Latvian will soon learn to converse freely, the one with the other. It is difficult to determine at just what period these two languages became separated, but it is safe to say that the cleavage became marked some sixteen centuries ago.

(The above is the first of a series of articles which will be a weekly feature of this page. These articles are excerpts from a plea for the independence of Lithuania which was made by Senator Lodge during the third session of the Sixty Fifth Congress of the United States of America, December 3rd, 1918, in the Senate.)

VIENYBĖ

MUCINSKO LAISKAS IS KELIONES I LIETUVA

Svedų Amerikos Linijos lietuvių skryčiaus vedėjas V. Mucinskas liepos 8 dieną rašo apie kelionę į Lietuvą.

"Jau aštunta diena kelionės į Lietuvą. Kai išvažiavom iki vakar buvo rūkas jūroje. Rūkas buvo tiek tirštą, kad būdamas viename laivo gale negali matyti antrojo galo. Vakar apie 3 valandą pravitom, ir šiandien jau giedresnis oras.

Svediją pasieksime liepos 10 dieną apie 6-8 val. vakaro; turėjom pasiekti rytą, bet rūkas sukliudė. Klaipėdoje būsime, kaip buvo numatyta, liepos 12 dieną.

Lietuvių keleivių yra 73 žmonės. Visi patenkinti patalpomis, maistu, kuris yra (kaip patys keleiviai tvirtina) beveik visai lietuviškas, šokiais, kinematografu (movies), koncertais, kitokiomis pramogomis ir mano pastangomis, tarpininkaujant tarp jų ir laivo vadovybės.

Lietuvių sportininkai rengiasi iškilmingai iplaukti į Klaipėdą. Jie turi kažkieno para-

šytą tam tikrą maršą (žodžius). Laivo spaustuvėje perspausdino ir visi, pasidalinę po lapelį, mokosi maršo žodžių.

Keleivių linksmumui kiek pakenkė nemalonus oras, rūkas. Bet po 6 dienų didelio rūkos liepos 7 dieną sulaukėme saulės. Per tą laiką laivo kapitonas buvo prie vairo, dieną ir naktį. Jis atrodė gerokai nuvargęs, bet jis žino, kad rylikos šimtų žmonių likimas yra jo atsakomybėje.

Rašant šį laišką, prasilenkėm su kitu laivu, plaukiančiu į Ameriką.

Kadangi Lietuvoje būsiu tik 13 dienų, tai per šias savo atostogas stengsiu kiek aplinkybės man leis, pasilsėti. Todėl atleiskite man, jei neparavysiu iš Lietuvos. Kai grįšiu, pasidalinsiu išpuščiais, įgytais Lietuvoje.

Siunčiu visiems pažįstamiems geriausių linkėjimų iš Atlanto vandenyno: Grįšiu ir rugpjūčio 5 dieną jau būsiu New Yorke.

Jūsų V. Mucinskas

Cigono laidotuvės New Yorke. — Šio miesto cigonai labai nuliūdo, mirus jų įžymbei 20 m. amž. Louis'ui De Metro, kuris labai iškilmingai palaidotas, vengrų cigonams grojant gedulingus maršus.

ATOSTOGOS MENDERIUŲ ŪKYJE

Išpuščiai iš White Sulphur Springs, N. Y. yra tikrai malonūs.

Vasaros karščiai priverčia daugelį žmonių aplėsti miestą. Kaip daugumas bruklyniečių žinote, čia gražų ūkį turi Menderiai ir pas juos vasarą atsilanko daug lietuvių pakvėpuoti tyru oru.

Liepos mėn. 4 dieną čia privažiavo daug žmonių, kad nebūvo galima sutalpinti į kambarius. Bet Menderienė yra apsuiki šeiminkė ir visiems sėkmingai patarnavo ir surado būdų visus svečius sutalpinti.

PARSIDUODA

PARSIDUODA žemės sklypas statyti dėl namų ar krautuvės. Dydis: 50x100 pėdų. Kaina \$1.000. Kitus sklypus gali pasirinkti pirktėjas. Kreiptis: GEO. L. WHITTLE.

72 Steamboat Rd., Great Neck, L. I. (168-69-70)

BIRUTĖS EV. 7-4074 GELIŲ DARŽAS

Daro visus gėlių rinkinius ir vestuvėms bukietus Savininkas B. VYZAS (WISE) Perimtas nuo Stelmoko 460 GRAND ST., Brooklyn, N. Y. Salta Republic teatro

ATIDĖTA GEGUŽINĖ VIENYBĖS NAUDAI

Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubas, Bayonne, N. J. rengiamas VIENYBĖS dienraščio naudai išvažiavimas, kuris turėjo įvykti praėjusį sekmadienį, liepos 24., Cranford, N. J. dėl lietingo ir nepastovaus oro atidėta į rugpjūčio mėn. 21 dieną, sekmadienį.

Išvažiavimas įvyks toje pačioje vietoje, t. y. P. Vaičionio ūkyje, Meadow Grove, Cranford, N. J.

Nepamirškite šios dienos ir vietos. Savo atsilankymu paremsite ir prisidėsite prie kultūrinio ir visuomeninio darbo — tautinės spaudos palaikymo.

BIZNIERIŲ RADIO PROGRAMA

Brooklyno Lietuvių Biznierių Draugija leidžia radio programą iš stoties WWRL (1500 kc.) kas rytą, išskiriant sekmadienį, nuo 10:30 val. iki 11 val., ir kas ketvirtadienio vakarą 8-9 val.

Pasaulines žinias iš VIENYBĖS perduoda Vyt. Ubaravičius. Programos pranešėjas Vyt. Zalneraitis.

Taigi, maloniai prašome visų klausytis šios programos.

Brooklyno Liet. Biz. Draugijos reikalus veda Juozas Ginkus.

Draugijos valdybą sudaro: Pirm. S. Milčius, ižd. P. Lisauskas, fin. sekr. M. Biečiauskas, sekr. J. Mačiulis.

LIETINGAS ORAS

Paskutinėmis dienomis vis blogas oras. Jau kelintą dieną, beveik ištisai, lyja. Lietaus daugiausiai gauna Naujosios Anglijos ir kitos rytinės valstybės; bet smarkiausiai lyja New Yorko valstybėje.

Meteorologijos biuro pranešimais, lietus gali nusitęsti ir ilgiau. Protarpiais laukiama ir giedros. Vandenyne siaučia audros ir lietus. Vidurinėse valstybėse lietus nėra.

Didžiojo New Yorko padangė apsišlausys ir niūri. Hudsono upė gerokai ištvinusi. Bijoja, kad nebūtų potvynio. Žmonių nuotaika ir darbingumas nupuolęs. Mat, viską veikia oro atmosfera.

Suimtas. — Hiram'as F. Connor'as, 38 metų amž., išleikvojo daugiau kaip 40,000 dolerių iš New Yorko miesto valdybos iždo. Dabar bus teisiamas.

MALONI GEGUŽINĖ

MASPETH, N. Y. — Praėjusį sekmadienį, liepos 17 dieną, Maspeth'o Lietuvių Piliiečių Klubas surengė išvažiavimą, kuris gerai pavyko.

Išvažiavimas įvyko Fort Solon, L. I. miške, 9 mylių atstumu nuo miesto. Žmonių atsilankė didelis būrys. Važiavo busais ir privačiais automobiliais.

Maloniai vaišinosi alučių, užkandžiavo ir linksmi padainavo lietuviškų dainų. Saulutei nusileidus, grįžo namo, linksmi dainuodami.

Klubui liks gražaus pelno. Klubas reiskia rengėjams ir pasidarbavusiems širdinga padėką.

Išvažiavimo reikalus daug pasidarbavo klubo pirmininkas Petras Šlapikas. Jam priklauso didi padėka. Juozui Bernatavičiui išplatintiems apie pusę išvažiavimo tikiety, reiskia lietuviška padėka.

Klubas reiskia padėką visiems pasidarbavusiems ir dalyvavusiems išvažiavime. Atsiprašo, kad nėra galimumo paskelbti visus pasidarbavusius ir klubo rėmėjus. Dėkoja muzikantams ir Jonui Bajeliui už vadovavimą orkestrui.

Klubo narys

Skaitykite Vienybę

DARIAUS IR GIRĖNO GARBINGO ŽYGIO 5 METŲ SUKAKTUVĖS

Kiekvienas lietuvis turi arčiau pažinti šiuos didvyrius, kurie pirmi iš lietuvių perskrido Atlanto vandenyną ir tragiškai žuvo netoli Lietuvos.

Šioje P. JURGĖLOS knygoje plačiai aprašytas Dariaus ir Girėno gyvenimas, skraidymai, žygiai, rengimasis didžiausiajam žygiui ir skridimas per Atlanto vandenyną. Išaiškinta jų žygio reikšmė lietuvių tautai ir aviacijai. Paskelbtos kitataučių ir žymiųjų lietuvių nuomonės apie jų nuopelnus. Pridėti jų skraidymų planai ir daugybė fotografijų. Knyga su gražiais tvirtais viršeliais sudaro 400 puslapių.

Kaina \$1.50 Siunčiant paštu \$1.65 Reikalaukite: VIENYBĖ, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

TARZANAS UGNyje

23. Žiaurūs saulės garbintojai buvo labai išsigandę, kad baisi audra uždegnė jų garbinamos saulės veidą. Jų vadas ir vyriausias kunigas Gulmas kalbėjo: "Aišku, kad mūsų visagalis dievas Saulė pyksta ant mūsų ir ketina mus sunaikinti. Bet mes netrukus atsiprašysime, nes suradome sau naują vadovą".

Taip kalbėdamas Gulmas parodė jį tampe pasodintą mergaitę. "Bet vadovės mums dar neužtenka", kalbėjo jis. "Mes turime greitai surasti vietą šventovei, kad galėtume suteikti dievui Saulėi žmogišką auką, kraujo auką. Kol to nepadarysime, dievas Saulė kankins mus".

Matydamas, kad visi vyrai sutinka su jo žodžiais, Gulmas kalbėjo: "Jūs, žemesnieji kunigai, turite surasti auką ir atnešti čia. Jei nesurasite žmogystos aukavimui, vienas iš jūsų turės savo krauju apšlakstyti Saulės aukurą". Tai kalbėdamas Gulmas įsmeigė akis į vieną vyrą Ulpą.

Ulpas sudrebėjo, matydamas, kad Gulmas skiria jį Saulės aukai. Jis žinojo, kad Gulmas seniai nekendžia jo ir dabar pasinaudos proga, kad papjautų jį ant aukuro. "Jeigu jau reikia žmogus aukoti, tad kodėl nepaaukoti šios mergaitės?" paklausė Ulpas, rodydamas į baltąją merginą.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Dar apie Operetės choro išvažiavimą

Brooklyno Lietuvių Operetės Choras liepos 10 dieną turėjo išvažiavimą į Heckscher State Park, Long Island. Privačiais automobiliais išvažiavo daugiau 50 choro narių ir jų draugų. Dainų ir prakalbų nebuvo, bet išvažiavimo dalyviai gražiai ir smagiai laiką praleido prie skanių valgių ir vaisvandenių. Mylintieji sportą gyvai žaidė beisbolę, metė pasagus ("horse-shoe") ir žaidė kitus žaidimus.

Visi dalyviai liko visai patenkinti išvažiavimu. Išvažiavimo surengimu daugiausia rūpinosi tam tikslui iš-

rinkta komisija ir Operetės Choro valdyba: pirm. P. Bajiros, išdininke Elena Atkočaitienė, Algirdas Vizbara ir Steiniai. Betgi labiausiai išvažiavimo pasisekimu buvo susirūpinęs A. Vizbara, kuris gavo reikiama skaičių automobilių ir vedė visą išvažiavimo tvarką.

Operetės choras pradės veikti, kai tik oras atvės. Linkėtina jam gyvai veikti ir išaugti į vieną iš didžiausių chorų šioje apylinkėje.

— Svečias

SHIRLEY TEMPLE
"LITTLE MISS BROADWAY"
George MURPHY • Jimmy DURANTE
* GALA REVUE ON THE STAGE *
Any Day Any ROXY
Seat to 1 P.M. 7th Ave.
25 Cents and 50th Street

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkelt savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
80 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel. 3 Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel. 1 Evergreen 8-7179

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IS KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
A. Strupskis, savininkas Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUSIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PASTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviams

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEWton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(BALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviams

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVERgreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĖ